

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠTNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:

Na celý rok ... 4 koruny — hal.
 Na pol roka ... 2 " — "
 Na štvrt roka ... 1 " — "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:

Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 páp. komorník.

Majiteľ a vydavateľ:

JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:

Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 77. szám.

sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin, ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dia tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Mungovské podelenie okresov.

O zrušení nitražabokretského okresu.

Čím viacej rozniesol sa chýr po okrese nitražabokretskom, že mungovská vláda tento okres zotrela z radu živých, tým jednohlasnej ozýva sa po všetkých stranách okresu: preto nás kassirovali, *bo sme nechceli stať sa mungovcami*. To je skutočne jedinou príčinou, prečo zrušili náš okres. Už aj neblahej a krušnej pamiatky vlády zaniknutých liberálov nevladaly s týmto okresom, ačpráve všetko vynaložili na to, aby voličov kresťanskej ľudovej strany vykorenily, terrorizovaly a docela zlomily. To však nepodarilo sa liberálom.

Keby dľa tehďajšieho platného volebného zákona do menoslovov voličov boli vzali každého občana ktorý mal volebné právo, v okrese bolo by bývalo asi 2500 voličov. Výbory ale, ktoré popisovaly voličov, zvlášte kým panovali liberáli, vždy nasledovaly toto heslo: «čo možno najviacej zmenšovať treba počet voličov», Tak sa stalo, že zlopovestní Bánffyhusári počet 2500 voličov okresu ztláčili na 800, lež ani vtedy nevedeli pretisnúť ich liberálneho kandidáta. Pod vládou Kolomana Szélla počet voličov znovu poriasol a vtedy liberáli rozumie sa tým menej mohli preraziť s ich kandidátom. Keď kresťanskej ľudovej strany kandidátom bol Franc Major, vtedy strana liberálov premrhala 76.000 korún a jej kandidát v menšine ostal s 200 hlasmi. Korteši vlády ponosovali sa vtedy, že peniaze, ktoré im dali k podplácaniu voličov, nevedeli medzi nimi rozdať. A väčšia čiastka tých, čo prijali tie ju-

dáské peniaze, hlasovala na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Všetky tieto okolnosti náležite znali nitrianski liberáli, ktorí sa pretvorili na mungov a dobre vedeli aj to, že pre ktorýkoľvek okres ľahko najdu mungovského kandidáta, lež nedaj Bože, že by pre žabokretský okres dakoho vedeli lapiť.

Tak potom volky-nevolky aj oni prinútení boli privoliť k tomu, aby za krajinského poslancu tohoto okresu jednohlasne vyvolený bol Georg Szmrecsányi. Žabokretský okres zotrel mungovci aj pre zvlášte vynikajúcu osobnosť Szmrecsányiho, ktorý tak pri jeho účtovaní ako aj v krajinskom sneme mnoho ostrého chrenu strúhal pod nos vlády. Okres ale pred mungovcami najviacej nemožným urobilo 15. júna roku 1913. v Chynoranoch vydržiavané obrovské ľudové shromaždenie, v ktorom súčasťnily sa všetky stránky opozície. Ponevác po tomto zriedkavom shromaždení mungovci konštatovali, že včul ešte menej nádeje majú ku víťazstvu ich soľou posypanej zástavy, preto sa odhodlali, že tento volebný okres na každý pád musia zotref. Že aj toto shromaždenie neočakávané veľký vplyv malo na celý okres, to len skoro videť bolo pri voľbe stoličných výborníkov vydržiavanej v Chynoranoch, pri ktorej dr. Ondrej Hrabik zápisník biskupskej svätej stolice dostal 129, Jozef Szpál ale, žabokretský hlavný slúžny, úradný kandidát mungovskej strany s veľkým namáhaním len 29 hlasov. Nuž za túto veľkú porážku mungovci len tak sa vedeli vypomstíť, že zotrelí ten okres, ktorý ináč nevedeli zlomiť ani peniazmi, ani pálenkou, ani všeliakými možnými a nemožnými slubami.

Svevolné zotrenie žabokretského okresu ale je zrejším dôkazom aj toho, že paujúca mungovská strana v prvom rade vztekla prenasleduje tie okresy, v ktorých vo väčšine je katolícke obyvateľstvo a očividne favorizuje tie kraje, kde vo veľkom počte bývajú luteráni, kalvíni alebo židia.

Voličia nitrianskej stolice ale pri celom podelení okresov aj to konštatovali, že Tisza jeho podelením okresov v nitrianskej stolici aj národnárov a takrečených panslávov získaf chce mungovskej strane. Kraje Senice, Myjavy a Vrbového obývajú zväčša luteráni, ktorí sú známi ako osvedčení národnári. Na území nitražabokretského okresu ale nachodí sa len jedna jedinká de lina, ktorej občania sú tuhi ná-luteráni a to je luteránska obec Nytraszerdahely. Všetky ostatné obce okresu a je ich 60, sú čisto katolícke a obyvateľom ich i samé politické vrchnosti vystaviť musia to vysvedčenie, že do posledného sú statoční a a nikdy nesúčastňovali sa v pohyboch národnárskych alebo socialdemokratických. Poriadnejšieho, pokojnejšieho, striedlivejšieho, kresťanskému presvedčeniu svojmu oddanejšieho ľudu snáď v celej krajine niet, ako je ľud okresu žabokretského ľud tento s telom i dušou oddaný je nielen svojej viere, lež aj svojej vlasti. A práve týchto v každom ohľade bezúhonných občanov pozbavili toho práva. aby do krajinského snemu poslali svojho zastupiteľa, kdežto iné okresy, ktorých občania, nasiaknutí socialdemokraciou a omámení Hodžovými, muchotrávkami bárs aj nielen potajomne, lež celkom verejne škúlia do Čiech a do Moravy, i na ďalej budú mať právo ich zastupiteľov do snemovne posielaf. A prečo? Ponevác s národnármi, ktorí jedno a toisté sú, so socialdemokratmi, ľahšie je sa sjednať ako s kresťanskou ľudovou stranou. Ľud nitražabokretského okresu preto aj všestranne a verejne hovorí: *keby sme boli luteráni a národnári, boli by nám nechali náš okres, lež na Tiszov rozkaz zotrelí nám ho, ponevác sme katolíci a verne oddaní kresťanskéj ľudovej strane.*

Kresťanský svetový názor je blahonosný bez výmienky pre každého.

Rozdiel medzi štátnymi a katolíckymi školami.

(Dokončenie.)

Občania, ktorí na štátnu školu hlasovali, s tým utišujú svoje svedomie, že tá štátna škola katolíckemu náboženstvu už aj preto nemôže byť nebezpečnou, bo za tú štátnu školu hlasoval aj pán notár, ktorý je tiež katolík, Ano, aj pán notár je katolík, ale len dľa mena, nie je ale dľa svojho života; v kostole pri službách božích, pri prijmaní sv. sviatosti nikdy alebo len zriedka ho uvidíte. On to ani netaji, že je liberál, že na náboženstvo — česť malej výnimke — nič nedá a chvastá sa s tým jako s daakým vífazstvom, že sa mu podarilo katolícku školu na štátnu premeniť.

Na mnohých miestach, keď katolícki občania krčovite držia sa katolíckej školy a za takú pri každej príležitosti aj hlasujú, vtedy notár keď už iné nemôže urobiť, na to má občanov, aby vo výbore za to hlasovali, že katolícku školu až o pár rokov chcú vystaviť. Lež aj tento jeho návrh neprajný je katolíckej škole. Notár s týmto oddialením to chce docieliť, aby tá stará, nízka, úzka katolícka škola v prostriedku dediny čím dlhšie stála na haňbu katolíkov, aby kedýkoľvek príde do obce kráľ. inšpektor, hlavný slúžny pán notár: vtedy vždy prstom ukazovať mohol na starú školu: pozrú pane, takto vyzerajú u nás kat. školy, to ale zamlčí, že on je najviac na prekážke vystaveniu novej školy. A nedá sa tajiť, že otrhaná, opustená špinavá katolícka škola na haňbu je menu katolíckemu. Bo veď naše katolícke školy len vtedy môžu konkurrovať so štátnymi školami keď nielen stranivá stavby, vzorného vnútorného zariadenia, lež aj stranivá vyučovania prevýšia štátne školy.

Kde občania pridržajú sa charakteru katolíckej školy lež stavať školu sa zdrábajú, vystavia sa tomu nebezpečenstvu, že im katolícku školu zatvorí a prinúti ich stavať obecnú alebo štátnu školu. Bod 4. 6. paragrafu 28. zák. čl. roku 1876. totiž takto zneje:

«Stoličný administratívny výbor kulturministrovi predostre návrh stranivá napomenutia tých náboženských škôl, ktoré zákonu nezodpovedajú. A jestli náboženská škola ani potom

nesodpovedá nariadeniu zákona, keď cestou cirkevnej vrchnosti po troch polrokoch bola napomenutá, vtedy stoličný administratívny výbor oznámi to kultusministromu, aby porobené boli prípravy stranivá vystavenia *obecnej alebo štátnej školy.*»

Toto tolko znamená, že kde si katolíci zákonu sodpovedajúcu školu na svoje útraty vystavia nechcú, tam dľa výšvedeného zákona štát má právo udržiavateľov školy prinútiť, aby tiež na svoje útraty vystavili si *obecnú alebo štátnu školu.* Rozdiel je len ten, že vystaviť ju musia; kde ale vystavia katolícku školu, tam disponujú katolíci; kde vystavia becnú, tam aj krémár leig má právo disponovať a konečne kde si vystavia štátnu školu, tam žiadne slovo nemajú, tam len: *mlč a plať!*

Uznám ja, že nachodia sa niektoré malučké a chudobné obce, ktoré samé od seba nie sú v stave školu si vystaviť. V takýchto obciach je na mieste, keď štát vystaví školu, ale nie za obecné, lež za štátne peniaze.

Ako r. 1868. v našej vlasti vyšiel prvý školský zákon, štátni inšpektori škôl za šťastlivých sa považovali, keď niekde katolícku školu zoštátnili alebo kde ešte žiadna škola nebola, že tam štátnu školu, za štátne peniaze vystaviť mohli. Ale tie časy sa už minuly. Teraz štátne školy už nestavajú zo štátnych ale len z obecných peňazí, bo keby štátne školy všade stavali za štátne peniaze, vtedy ročite aspoň o 250 millionov porcie museli by viacej od chudobného ľudu inkassovať, jako ich inkassujú teraz. A tá ľarcha na koho by bola uvalená? Na koho iného, jako na oľčanov. Teda keby štátne školy všade stavali zo štátnych peňazí, to by krajinu našu priviedlo na mravný a hmotný bankrot, od čoho ale nech nás Boh chráni. Z výšvedených slov nasleduje, že katolíci s telom i dušou na tom majú stáť, aby i na budúce udržali si svoje školy. Bo len v takýchto školách **navždy** majú zabezpečenú nábožnú výchovu svojich dietok. Nech si berú príklad od francúzskych katolíkov. Francúzski katolíci od bezbožnej svojej vlády na udržanie svojich katolíckych škôl nedostanú ani haliera. Oni ale nielen že si školy vystavia, lež zo svojich peňazí vydržiavajú aj učiteľov. A u nás štát na každú učiteľskú stanicu, ktorá sa ne-

skorej otvorila, od obce školy vydržiavajúcej žiada len 100 korún a ostatný plat, ktorý mnohorazy obnáša aj vyše 2000 korún, platí sám štát.

Francúzski katolíci na valnom shromážení spolku, ktorý známy je pod menom «*Société catholique d'éducation*», vypovedali, že **keby si mali vybrať, čoho sa majú prv zrieknuť, či svojich veľkolepých chrámov alebo katoíckych škôl, že skorej privolia k tomu, aby im katolícke kostoly zatvorili, lež katolíckych škôl**

Panovníčka Indie.

nikdy sa nezrieknu! Dobre vedia francúzski katolíci, že kde malé deti v škole nedostanú nábožnú výchovu, tam za jeden čas vymre katolíctvo a ľudia znovu stanú sa pohanmi.

Nech je teda našim heslom: **neni tej peňazitej obete, ktorú by sme na vystavenie a vnútorné zariadenie katolíckej školy z radosti neprinesli!!** Bo jestli aj v budúcich stoliatiach udržime si katolícke školy, vtedy **ony** udržia aj nás katoíkov. Keď ale pre skúposť, ľahostojnosť, prepadnúť ich necháme, beda nám! **Toho je budúcnosť, čia je mládež!** X.

Politický attentát

proti grécko-katolíckemu biskupovi hajdudorogskému.

Traja mrtví, 18 ranených.

V Debrecíne na rohu Deák Ferenc a Verböczyho ulice je nová štyrposchodná palota debrecínskej obchodnej a priemyselnej komory. Na druhom poschodí paloty v 14 izbách bol dočasne umiestnený úrad nového hajdudorogského grécko-katolíckeho biskupstva, ako i byt biskupa Miklóssyho.

Ako sme v minulom čísle spomenuli, v pondelok 23. februára predpoludním krátko po pol 11. hodine v biskupskej kancelárii udal sa strašný výbuch, ktorý bolo počuť ešte aj v chotári mesta. Výbuch bol tak prudký, že aj obloky susedných budov, tak aj obloky palety súdnej stolice, sa rozbily, ba viac oblokov spolu s rámom vypadlo na ulicu, sypaly sa tehly.

Z paloty ľudia so strachom utekali. V prvých okamihoch nikto nevedel, čo sa stalo? Z popočiatku domnievali sa, že výbuch plynu rozhodil jednu časť paloty, mnohí ale hneď mysleli na útok. Čoskoro vysvitlo, že výbuch vyžiadaval v obeť i ľudské životy, bo z paloty jedného za druhým vynášali mrtvých a ranených ľudí.

Ako sa stal výbuch?

Polícia a vojsko napochytre prišli na miesto výbuchu a obstali ulice. Prišli aj hasičia, aby udusili oheň, ktorý povstal následkom výbuchu a aby odprataly rupy, ale ku tejto práci sa čoho nemohli pribrať, bo steny sa ešte vždy pukaly a rúcaly. Polícia ustálila, že výbuch sa stal nasledovne;

Po 10. hodine do biskupského úradu prišiel baliky doručujúci poštár a oznámil biskupskému sekretárovi Jánovi Szlepkovskému, že biskupovi Miklóssymu doniesol kistničku, ktorej cena je udaná na 1300 korún. Biskupský vikár Jaczkovics a sekretár Szlepkovsky prevzali od poštára a balík, položili ho na pohovku.

Vidiac poštovú zásielku, biskupský vikár Jaczkovics s úsmevom poznamenal:

— Toto je cenný dar. Jeho hodnota je označená na 1300 korún. Bolo by treba pozreť či zo zásielky nič nechýba.

Poštár ale poznamenal, že on nemôže byť prítomný pri kontrolovaní obsahu balíka a odišiel. Vikár nato šiel ku biskupovi a oznámil mu, že slúbený dar z Bukoviny prišiel.

— No len ho otvorte — riekol biskup.

V tom, v izbe biskupa zacengal telefon. Biskupa Miklóssyho z Nyiregyházu volali k telefону. Kým sa biskup shováral po telefóne, v susednej izbe sekretár Szlepkovsky a vikár Jaczkovics v kancelárii sediac na pohovke, otvárali kistničku.

Zrazu zarachotil hrozný výbuch, steny sa srušili, tlak povetria povybíjal okná a rámy okien vyletely na ulicu. Ľudí, ktorí boli v sekretárskom úrade, výbuch naskutku usmrtil.

Obete výbuchu.

Biskupského sekretára Szlepkovského a biskupského vikára Michala Jaczkovicsa bomba na kusy roztrhala. Bomba Jaczkovicsovi odtrhla hlavu a celé telo mu až do nepoznania roztrhala, biskupskému vikárovi odtrhla jednu nohu a ruku. Výbuch smrteľne ranil aj právneho radcu biskupa, fiškála dra Alexandra Csaththa, ktorý vo volákej úradnej záležitosti meškal v kancelárii.

Na kusy roztrhané mrtvole bisk. vikára a sekretára zanesli do nemocnice. Dr. Csathth bol strašne popálený a ešte žil, keď ho zaviezli do nemocnice. Tu ho vyšetrojúci sudca hneď chcel vypočuť, ale nešťastník už nevedel dať odpovede na otázky. Dra Csaththa kusy bomby tak strašne dokaličily, že ho ledva bolo možno poznať. Keď sa chýry o útoku rýchlosťou blesku rozniesly po meste a dozvedeli sa, že aj dr. Csathth je medzi obeťami výbuchu, jeho otec Zigmund Csathth pospiechal do nemocnice, aby navštívil svojho nešťastného syna, ktorý medzi tým za strašných múk dokonal. Starý pán svojho syna poznal len po ihlici, ktorú mal v nákrčníku.

Čo sa stalo s biskupom?

V meste medzitým každý sa pýtal, že čo sa stalo s biskupom Miklóssym? Vysvitlo, že biskup bol len nepatrne ranený na ruke. Stál pri telefóne, keď v susednej izbe vybušil pekeľný stroj. Biskupa tlak povetria pritiskol ku stene a padly naňhu dvere, ktoré vyletely z pántov, ale ho len na ruke ranily. Dvere ako

ochranná útlka ochránily biskupové telo pred tehľami, ktoré letely z rozhodných stien. Biskup sa dlho nevedel ani pohnúť z izby, bo východ bol zatarasený ssutinami srútivšej sa

Michal Jaczkovics, biskupský vikár.

steny. Konečne biskupa vyslobodili z jeho nebezpečného polozenia.

Ostatné obeť

Krem troch mrtvých vybuch má aj 18 nebezpečne ranených obetí. Povážlivejšie ranení sú: Jurista Jozef Dávid, pisár Michal Bihon, biskupský sluha Georg Gyuró, kaplán a biskupsky koncipient Alex Kriskó a obchodník Mikuláš Pecze, ktorého v palote súdnej stolice ranil jeden obločný rám. Ranená bola aj jedna slúžka a kuchárka biskupova. Krem toho viacerí boli ľahšie ranení. Pod biskupskými úradnými miestnosťami je kancelária obchodnej a priemyselnej komory. Tlak povetria v kancelárii zamestnané dievčence hodil o zem. Dievčatá od strachu chcely povyskakovať z okna, bo klenba sa rúcala. Jedine sekretár komory Julius Szávay ostal na mieste a neztratiac duchapritomnosť hneď telefonoval pre pomoc policii, hasičom a do nemocnice pre ochrancov a lekárov.

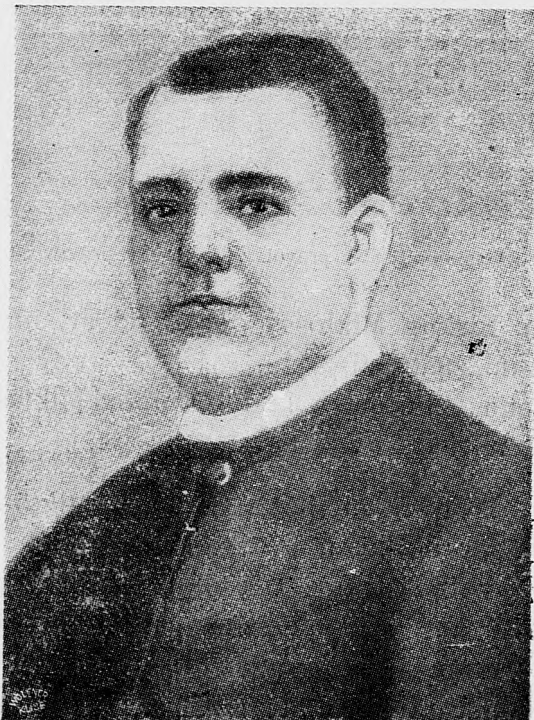
Pohrab.

Tri obeť útoku v utorok 24. febr. uložili na katafalk v debrecínskom grec.-katolíckom chráme

na Attilovom námestí. Biskup Miklóssy ešte v noci vysvätil rakvy ktoré pokrývalo nesmierne množstvo vencov, Pri katafalku horel celý rad sviec a kňazia klačiac modlili sa pri mrtvolách. V prostrednej rakvi ležal biskupský vikár Michal Jaczkovics, od neho v pravo biskupský sekretár dr. Ján Szlepkovszky, v ľavo ale pravotár dr. Csath, ktorého — ačkoľvek bol rímskatoľickeho náboženstva — spolu s dvoma kňazmi uložili na katafalk.

V stredu už vo včasných raňajších hodinách hrnul sa obrovský zástup ľudu ku chrámu. Tam sa síšlo celé obyvateľstvo Debrecína a susedných obcí. Krem toho veľa deputácií prišlo aj zo stolíc Szatmár, Szabolcs, Hajdu a Bihar. Len na samom Attiliovom námestí bolo do 30 tisíc osôb. V rade obecnstva bolo veľa kňazov, ktorí sa síšli z rôznych miest, aby mohli preukázať poslednú počesť obeťam zločinu.

Smútočné obrady za veľkej assistencie kňazstva odbavoval nyiregyházske archidekan Julius Ruttkay. Vládu na obradoch zastupoval nadžupan Domahidy. Krem toho tam boii v ornátoch aj všetcia debrecínski kňazia aj reformát-

Dr. Ján Szlepkovszky, sekretár biskupský.

sky superintendent Balthazár s professorským sborom reformátskej vysokej školy.

Requiem trvalo temer za poldruhej hodiny. Po sv. omši rakev obeť vyňiesli na terrassu

kostola, kde biskup Miklóssy odriekol modlitbu nad rakvami.

Za tým bösörméňsky dekan Ján Papp povedal kázeň, načo rakev Csatha a Szlepkovského vyložili na umrlčie vozy s a smútočný pochod pohol sa do cinteru, ktorý obstalo tisíce a tisíce ľudu.

Sústrasť.

Z Ríma oznamujú, že vatikánske kruchy debrecínsky zločin hlboko zronil. Sv. otec pápež s najväčším vzrušením prijal zprávu o vý-

Dr. Alexander Csath pravotár, biskupský právny radca.

buchu. Biskup Miklóssy dostal od sv. otca telegramm sústrasti.

Jeho veličenstvo kráľ biskupovi Miklóssymu poslal nasledovný telegramm:

Osvietenému pánu Štefanovi Miklóssymu, hajdudorogskému grécko-katolíckemu biskupovi v Debrecíne. O útoku, ktorý zpáchali proti Vám, dozvedel som sa s hlbokým polutovaním a s opravdovou sústrasťou proti obetiam, zároveň ale úprimne sa teším, že Vy ste z milosti Božskej Prozreteľnosti ostal neurazený. Franc Jozef.

Z príležitosti neslýchaného zločinu sústrasť vyslovili ďalej: najd. pán knieža primas dr. Ján Csernoch, osv. páni biskupi: Alexander Párvy, Farkas Radnay, gróf Vilhelm Batthyány, v mene

kresťanskej ľudovej strany gróf Aladár Zichy a početné popredné osobnosti.

Kto zpáchal attentát?

V utorok 24. februára rano úradná komisia na mieste výbuchu držala prebliadku. Komissia zistila, že koža, do ktorej bol pekelný stroj zaobalený, neni koža z leoparda alebo tigra, ako to v liste biskupovi oznámili, lež barania koža, ktorú asi pred dvoma týždňami odrali. V sedmohradsku Rumuni nosia z takejto barannej kože zhotovené vesty a odev. Toto by teda potvrdzovalo predpokladanie, že v útoku majú účasť Rumuni. Na toto možno uzatvárať ďalej aj z tých vyhrážavých listov, ktoré biskup Miklóssy hromadne dostával, odkedy bol postavený na čelo grécko-katolíckej diecézy.

Stopovanie v najširších rozmeroch zaviedli v Černoviciach, kde zločinci truhličku dali na poštu a aj v Bukareste, hlavnom meste Rumunska. V Bukarešte v sobotu 28. februára lapili a aj zatkli dvoch podozrelých ľudí. Jedon sa volá Ján Catarau a je študentom rumunskej university; druhého meno je Teodorow a ten mal byť matrózom lode Potemkin, ktorej námorníci vzbúrili sa včas rusko-japonskej vojny. Všeobecná mienka je, že pôvodcov attentátu hľadať treba medzi Rumunmi.

Vojenské prípravy Ruska proti trojspolku.

Rusko ešte aj v čas pokoja úžasným robí svoje vojsko. Na tú zvesť, že rakúsko-uhorské vojenské veliteľstvo zvýšiť chce počet vojenských sborov, z ktorých jedon padne aj na Galciu, z ruskej strany už prišla odpoveď. Vojenský minister Suchomlinov prv než opustí svoju službu, veľmi náležitú vojenskú predlohu predostre ríšskej dume a bude žiadať odhlasovanie milliardov na vojenské ciele. Dľa petrohradských zpráv postavia tri alebo štyri nové vojenské sbory, ktorých sídelné mesta majú byť vo Vilne, v Kieve, v Odesse a prípadne v Kaukazi. Rusko svoje nové vojenské sbory postaví blízko nemeckých a uhorsko-rakúskych hraníc, aby nimi strašilo celú Europu.

Pred dvoma rokmi Rusko v čas pokoja 850.000 mužov držalo vo zbroji, tento ohromný

počet vojakov ale so zadržaním treforočiakov povýšený bol na jedonmilliontrikrátstotísíc a skrze toto nariadenie ruské veliteľstvo utvorí nové formácie, s ktorými pred Európou dokumentovať chce svoju obrovskú silu. S utvorením nových vojenských sborov, smerujú: vilmanský proti Nemecku, kievský a odesský proti východnej Galícii a kým poslal zo sedemtridsať ruských sborov tridsať ležalo v Europe, na budúce — s postavením nových formácií triatridsať padne na Europu. To je taká mohútna a strašná sila, ktorá budí vážne obavy a každého rozumného človeka núti ku tej myšlienke, že Rusko chystá sa k vojne a že aj vojenskej politike slobodnú ruku dáva panslavskému smeru. Vyše milliona od hlavy do päty ozbrojených ruských vojakov v Europe nie vo vojne, lež v najúplnejšom pokoji, je tak mohútny počet, aký nepredchádza v dejepise sveta. Tieto vojenské prípravy ale v úzkom súvisi stoja s ruskou železničnou požičkou, ktorú bývaly ministerský predseda Kokovcev sdvihol vo Francúzsku. Výslovný cieľ tej dvamiliardovej požičky bol stavenie strategických železníc, aby slahčily mobilizáciu. Francúzsko sa nezdráhalo od požičky, ale k tomu prinútilo Rusko, aby dvojspolku — Francúzku a Rusku — vo vojenskom ohľade preukázalo náležitú službu a aby hlavne proti Nemecku zaujalo silnejšiu pozíciu.

Ruský príklad zaraz nasledovali Francúzi a počet vojska v čase pokoja zvýšili na 890.000. Francúzi ale nielen s ľudským materiálom prevyšujú Nemcov, lež neznajú hranic aj v iných vojenských prípravách. Francúzsky snem najnovšie na delostrelnicke ciele odhlasoval sedemsto millionov frankov a už zas doznodia chýry, že a Nemecko vystupuje s novými vojenskými požiadavkami, aby prevýšilo francúzsku akciu. Z čoho môžeme uzatvárať, že ani naša monarchia neuspokojí sa s tými vojenskými farchami, ktoré najnovšie uvalilo na obyvateľstvo, lež akiste vystúpi s novými požiadavkami.

Europa vo zbroji. Trojspolok po uši ozbrojený hľadí do očí podobne ozbrojenému dvojspolku, ačpráve včul už ticho je na Balkáne, Blízke nebezpečie nehrozí síce Europe a predsa ozbrojujú sa všetky krajiny a na národy váľajú nové a nesnesiteľné farchy.

Kedy to bude mať koniec? Kam to povede?

Proti mungovskému podeleniu volebných okresov.

Zo Spiša.

V našej stolici ostane aj naďalej 6 volebných okresov. Tie ale na návrh nášho mungovského nadžupana Artura Wielanda veľmi sú zpotvorené v prospech naničhodnej, tyransekej mungovskej strany.

V gelnickom volebnom okrese hlasuje: mesto Gelnica, Krompachy, celý gelnický slúžnovský okres, okrem Švedléra so Starou Vodou, z podhradského slúžnovského okresu obce koritnického, ozovjanského, biacovského a žegranského okresného notariátu, ktoré doteraz prislúchaly k levočskému volebnému okresu.

V novovesskom volebnom okrese hlasujú: mesto Nová Ves, celý novovesský slúžnovský okres, llašovce a Kurimjany pripojené sú k levočskému volebnému okresu, z gelnického slúžnovského okresu Švedlér so Starou Vodou, potom i mesto Vlachy Hrušov a Velbachy pripojené sú k levočskému volebnému okresu.

V levočskom volebnom okrese hlasujú: mestá Levoča, Lubica, Podhrad a Vlachy, levočský slúžnovský okres, z kěžmarského slúžnovského okresu veľké obce Vrbov a Tvarošna a z podhradského slúžnovského okresu obce hrušovského, velbachského a podhradsko-vidieckého okresného notariátu.

V spišsko-sobotskom volebnom okrese hlasuje: celý spiškosobotský slúžnovský okres, mesto Poprád a z kěžmarského slúžnovského okresu okresný notariát hundsorfský.

V kěžmarskom volebnom okrese hlasujú: zo starovesského slúžnovského okresu, teda z Magury, obce tribšského a friedmanského okresného notariátu, mestá Kěžmarok a Spišská Bela, kěžmarský slúžnovský okres, vyjmúc okresný notariát hundsorfský a veľké obce Durad a Ménhard.

V lubovenskom volebnom okrese hlasujú: starolubovenský a starovesský slúžnovský okres, vyjmúc obce friedmanského a tribšského okresného notariátu. Veľké rusinské obce Jakubjany a Osturňa teda pridelené sú k lubovenskému volebnému okresu.

Kde sa má hlasovať, to ustáli stolica, do-

tyčne stoličný vybor. Už sme sa ale dozvedeli, že v gelnickom volebnom okrese hlasovať sa bude: v Gelnici, v Krompachoch, v Smolníckej hute a v Biacovciach; v novovesskom vo-

nom okrese v Kéžmarsku, v Spišskej Belej a v Jurgove; v lubovenskom volebnom okrese v Starej Lubovni a v Starej Vsi.

S novým podelením okresov sme veľmi

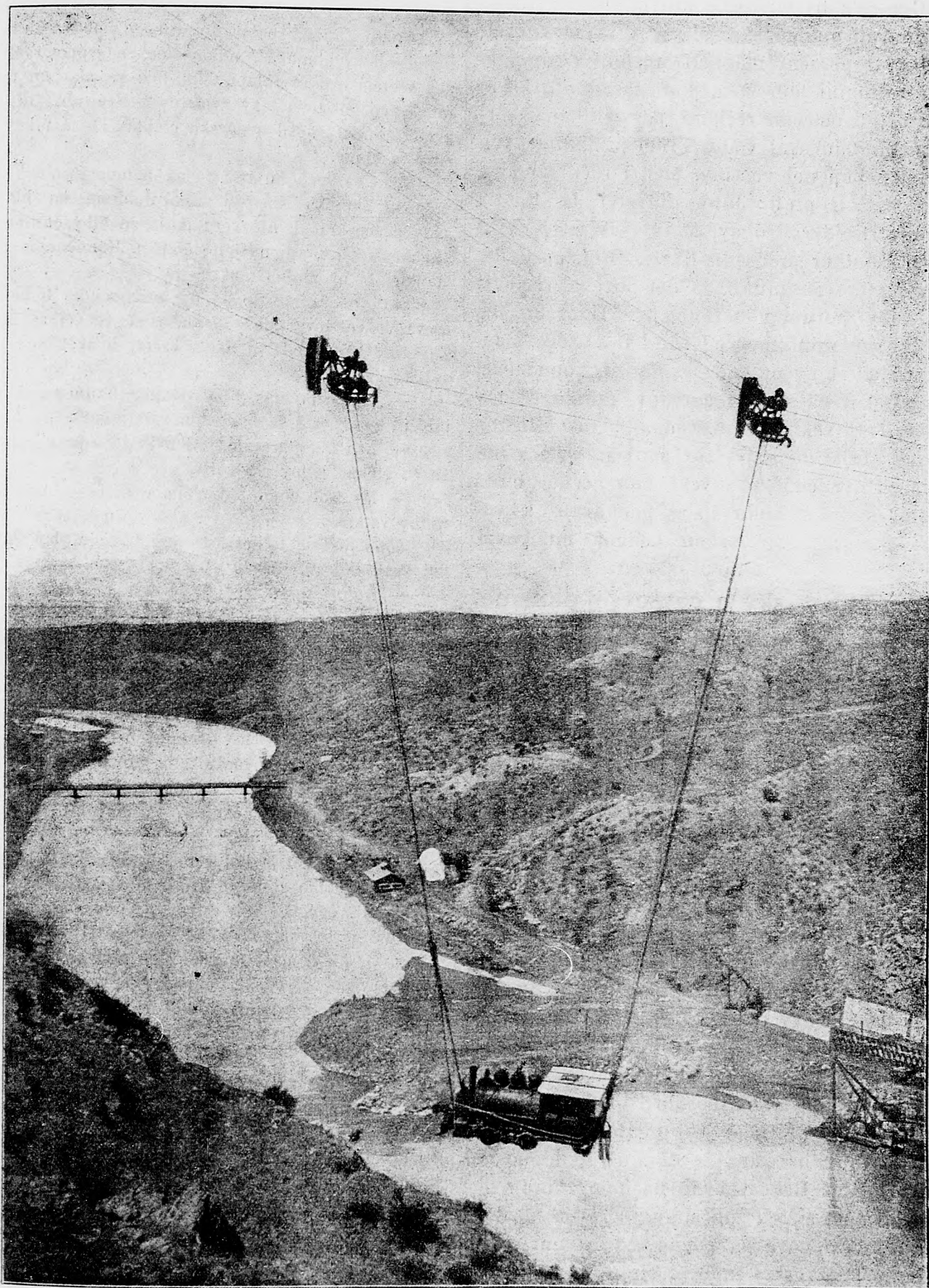
Modlitba nábožných dieťať.

lebnom okrese v Novej Vsi a v Meréňu; v levočskom volebnom okrese: v Levoči, v Lubici, v Podhradí a prípadne vo Vlachoch; v spišskosobotskom volebnom okrese v Spišskej Sobote, v Popráde, v Hanovnici; v kéžmarskom voleb-

nespokojní, bo je to namierené proti kresťanskej ľudovej strane a proti každému opozičnému smeru. Zato neprestaneme ale po celom našom krásnom Spiši volať: Nech žije kresťanská ľudová strana!

Rozhorčený volič.

Prevážanie rušňa po drótovej dráhe.

Mungovské zákony v snemovni veľmožov.

Cez celé tri posledné dni minulého týždňa pojednávajú mungovské zákony v snemovni veľmožov. Opoziční magnáti nielen v úplnom počte prítomni boli v každom zasadnutí, lež aj neobyčajne ostrými rečiami posvietili na korupciu mungovskej vlády a jej z ukradených peňazí zakúpenej väčšiny. Medzi rečníkmi vynikali zvlášte grófi: Julius Károlyi, Ján Hadik, baróni: Dezider Frónay, Mikuláš Wesselényi a Anton Günther predseda Kurie. Gróf Ján Hadik vo verejnom zasadnutí do očí povedal Tiszovi: **«na veky potupou ostane pre Uhorsko, že má takého ministerpredsedu!** Lež vzdor klasických a ohnivých rečí veľmožov opozície, mungovská väčšina magnátov prijala všetky zákony Tiszového snemu. Keď aj tieto nešťastné zákony obsiahnu najvyššiu sankciu, vtedy na posmech vzdelaného sveta zmrzačené budú porotné súdy, slobodu tlače pochovajú a volebné okresy medzi sebou podelia mungovci.

Stefan Rakovszky o najnovšej paname.

Pojednávajú novej smluvy s plavebnou spoločnosťou «Adria».

Po niekoľko dní prázdninách mungovci v ich sneme znovu začali zasedať v pondelok 2. marca. V tomto zasadnutí v súvisi s politickým atentátom proti mungovskej strane a vláde hneď začiatkom zasadnutia ostrú reč povedal Géza Polónyi. Za tým dľa denného poriadku ku pojednávaniu prišla nová smluva s morskou plavebnou spoločnosťou «Adria». Ako prvý rečník debatty, z kresťanskej ľudovej strany ujal sa slova skutočný vnútorný tajný radca Štefan Rakovszky. V krajinskom sneme už dávno odznela tak veľavýznamná reč, ako bola táto, ktorú v obsírnej osnove uverejníme v nasledujúcom čísle a v ktorej Štefan Rakovszky nepodvratne dokazal najnovšiu panamu, akú mungovská vláda pácha s jej predlohou o novej smluve s morskou plavebnou spoločnosťou «Adria». Reč Rakovszkyho nech povzbudí všetkých samostatných občanov, aby sa bezodkladne organizovali a pevne sdružovali okolo zástavy kresťanskej ľudovej strany.

B E S E D N I C A.

Chýrečný husár.

V našej dedine najvynikajúcejší človek bol Zapetko.

Tento Zapetko nebol ani voláky veľký mudrák, ani nebol voláky hlupák. V nohaviciach a krpcoch chodil, ako všetci ostatní chlapi. Mal fúzy, ako aj mnohí iní. Prečo bol teda taký zvláštny? Pre nič iné, ako preto, že vždy nosil husársku čiapku, ktorú nikdy nezložil s hlavy.

Táto červená husárska čiapka bola príčinou chýrečnosti Zapetku. Nosil ju nabok hodenú na hlave a vždy pyšne krácal. Ale veru ľudia za dlhý čas nekukli ani na Zapetku, ani na jeho čiapku. Konečne husársku čiapku bol by mohol mať aj iný.

Stalo sa raz že do dediny prišli cudzí ľudia. Boli to vandrovní tovaryšia a usalašili sa vo veľkej krčme. Zapetko tam vyesedával okolo krčmy a zvedave sa díval na cudzincov.

— Čo je na nás obdivovania hodného, strýčko husár? — spýtal sa ho jeden vandrovník.

— Len tak pozerám... len to by som chcel vedieť že čo ste za jedných?

— My sme chudobní vandrovníci — odpovedal druhý vandrovník — ale ty, ako vidíme, ty si husár. Zapetkovi sa toto slovo veľmi páčilo, bo on bol len bubenikom dediny.

— Áno, aby ste vedeli, že som ja husár — odpovedal Zapetko pyšne a vykrútil si fúzy.

Blížšie prikrčil ku vandrovníkovi a priateľsky sa díval na nich.

Vandrovníci, keď videli, že sa Zapetko nehnevá, teda sa do spytovania ďalej.

— Nuž a či si bol v mnohých vojnách, strýčko husár? Už aj tvoj zovňajšok na to poukazuje, že si bol veľkým hrdinom! — riekol najstarší vandrovník a svojimi figliarskymi očami s úsmevom pozrel na Zapetku.

— Veru som ja bol v mnohých vojnách! — odpovedal Zapetko a tak si krútil fúzy, ako ženy zvykli priasť niti. Zapetko veru nikdy nevidel vojnu. — Hádám by ste si volačo vypili? — Spýtal sa vandrovníkov. — Ak nemáte peniaze, len povedzte!

— Veru my peňazí nemáme a sme smädní — riekol starý vandrovník.

Zapetko na to hneď vinom ponúkol prefikaných vandrovníkov.

— Ty si všakver mnohých nepriateľov usmrtil? pokračoval starý vandrovník.

— Veru! Tak som ich rúbal, sekal, tak som ich ťal ako repu! — riekol Zapetko a fúzy už mal tak končité, že by sa boly prepchaly cez dierku na ihle. A ono Zapetko nikdy ani len jedného nepriateľa neusmrtil.

— Hádám by ste si volačo aj zajedli? — spytoval sa ďalej vandrovníkov.

— Veru sme my aj hladní — odpovedali šibalskí vandrovníci.

Zapefko zacengal pohárom o flašu:

— Hej, krémár! Skoro dajte jest týmto vandrovníkom. Veď vám zaplatím!

A vandrovníci neprestajne chválili Zapefku, že aký je on len chýrečný husár a že aký je on veľký hrdina.

A Zapefko ich len počúval a tvár mal tak červenú ako varený rak.

Keď sa vandrovníci už dobre najedli a napili, vtedy sa odobrli od Zapefku:

— Strýčko husár, ďakujeme ti za lásku. Veru ťa nikdy nezabudneme, ale ani tvoju hrdinskosť.

Takto hovorili vandrovníci a išli ďalej, hľadať takých Zapefkov, ktorí by ich zase pohostili. Ale Zapefko tu ostal s tým veľkým klinom, ktorý mu reč vandrovníkov udrela do hlavy.

Zatiaľ rozmýšľal, hútal, kým konečne aj sám uveril, že on volakedy bol hrdinským husárom. Prečo by on nebol mohol byť hrdinským husárom? Veď hľa, ku husárskemu hrdinstvu ani netreba tak veľa!

Červenú husársku čiapku si ešte väčmi na bok hodil na hlavu a pyšne kráčal hore dedinou, ako keby bol aspoň generálom!

— Na bok, sedliak! — zvolal, keď sa s niekym stretol. — Vystúpte husárovi.

— Nuž a potom kedy že si ty bol husárom, synku?

— Čo vás do toho? — osopil sa Zapefko na starca. — Posial som sa s tým nechcel chváliť, ale teraz už nech zvie celý svet, že som ja volakedy bol hrdinským husárom a mnohých nepriateľov som dorúbal.

Chlapi sa smiali a krútili hlavami.

— Zapefko zbláznel — povrávali si.

Ale sa veru Zapefko preto len nedal:

— Nuž tak prečo že by som nosil husársku čiapku keby som nebol býval husárom! — riekol im. — Len na to pozorujte, aby ste ma nenahnevali, bo vám potom ukážem, že kto je jeden husár!

Zatiaľ rozprával Zapefko, kým konečne celá dedina uverila, že Zapefko volakedy naozaj bol husárom.

Zapefkova auktorita v dedine riasla so dňa na deň a on sa len tak zpoza pleca shováral s ľuďmi. A keď videl koňa, hneď začal pozeráť koňovi nohy, zuby, ba nakukol mu ešte aj do uší.

— Tento kôň veľa nestojí — hovoril obyčajne. — Keď som bol kusárom, mal som iedného koňa, tak ho volali, že Strela. To bol kôň! Takého koňa niet viac na svete.

V dedine pomaly uverili, čo Zapefko hovoril. Od toho času keď išli na jarmok kupovať kone, Zapefku vždy pojali so sebou. Bo do koní sa len Zapefko dobre rozumie!

Takto rástla, rástla vážnosť, auktorita nášho Za-

pefku. Kto vie, hádam by ho časom bo i vyvolili aj za rychtára, keby sa nebolo čosi stalo, od čoho Zapefkova sláva zapadla.

V dedine bývajúcí pán kúpil totižto jedného koňa pod sedlo. Bolo to krásne čierne zviera, ale bolo také ohnivé, že nikto nevedel obsedeť na ňom. Tak padali chlapi s neho ako uzreté hrušky so stromu.

Pán bol veľmi namrzený na toho ohnivého koňa.

— Nuž ale tohoto koňa už nikto nevie skrotiť? — volal nazlostený.

Vtedy volakomu napadlo, že hopp, veď je tu Zapefko, ten chýrečný hrdinský husár!

— Veď ho Zapefko skrotí! Ak ho volakto skrotí, ten môže byť len Zapefko — hovorili chlapi.

A poslali posla pre Zapefku.

— Kde je ten kôň? — spýtal sa pyšne.

Celá dedina sa shrkla na ulicu, abdivovali Zapefku.

A Zapefko si veľmi pyšne sadol na koňa. Ale sotva že vysadol naňho, paripa začala cváľať. Zapefko sa tak naľakal, že sa chytil koňovi o hrdlo. A kôň ho niesol, raz vyhodil zadnými kopytami a milý Zapefko bol už v priekope. Ešte len aj husárska čiapka mu sletela s hlavy.

A dedinčania vypukli v smiech. Celá ulica sa ozývala od veľkého smiechu.

— Pozrite toho chýrečného husára! — volali, keď Zapefko horko-ťažko vyliezol z priekopy.

Nikdy sa ten viac potom nechvastal so svojim husárstvom. Ba bol taký nazlostený, ako moriak, keď ho volakto nazval husárom,

CHYRNIK.

Najdôstojnejší pán knieža-primas arcibiskup ostrihomský, skutočný vnútorný tajný radca dr. Ján Csernoch po krátkom sdržovaní sa v hlavnom meste v sobotu 28. februára vrátil sa do Ostrihoma.

Z baňskobystrického biskupstva. Jeho veličenstvo kráľ baňskobystrickému osvietenému pánu biskupovi Farkašovi *Radnaimu* udelil hodnosť skutočného vnútorného tajného radcu. Vyznačený arcipastier z tejto príležitosti pozdravujúci telegram dostal aj od nagyváradskej arcikapituly, ktorej za 15 rokov bol členom. Pozdravujúci telegram v mene kapituly poslal vysvätený biskup Koloman Belopotoczky, veľpraepošt kapituly.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie 22. februára odcestoval do Sátoraljaujhelyu, kde slávnostne sossobášil Augusta Ambrózyho s Arankou Ferenczy, za tým účast bral v utvorení shromaždení ženského patronážu. V katolíckom autonómnom kruhu osvietený pán biskup 25. februára veľavýznamnú prednášku držal o vplyve sv. missií na vzdelávanie ľudu a spoločenstva. Ludvik Konrády kanonik a mestský farár do sídelného

chrámu zamýšľa uviesť elektrické osvetlenie. Dr. Alexander Giesswein, krajinský vyslanec, praelát a rábsky kanonik, ako krajinský dozorca tovaryšských spolkov 22. februára prišiel do Košíc, kde tovaryšský spolok práve odbavoval zábavu, z ktorej príležitosti prednášku mal profesor hlavnej reálky Frídrich Vilinkovics. Spomenutý praelát-kanonik vo veľkej dvorane katolíckych tovaryšov, 25. febr. hlboko poučnú prednášku držal kresťanským socialistom. V kostole praemonštratských kňazov a dominikánov 22., 23. a 24. februára zariadili 40-hodinovú poklonu preveľkej Sviatosti Oltárnej. Cez veľký pôst v sídelnom chráme každý piatok v maďarskej reči káže bude držať Ján Laczó a každú nedeľu popoludní v slovenskej reči Jozef Csárszky. Svätópôstné kázne v maďarskej reči držia aj praemonštratskí professori dr. Patrik Stuhlmann a Anzelm Hegedüs. Ako kapláni preložení sú: Jozef Vörös z Abaujszántó do nemocnice Kiralyhelmece, Adam Répássy z Tokaja do Abaujszántó a Ulrich Hemerka z Tarczallu do Tokaja. Milodary obetovali: Pani Michalova Simalya na domoveň sv. Jozefa 10 kor. a ľudová banka katolíckemu alumneu 30 korún. — *Boldogkővár-alja*: Grófka Jakubová Zichy Mesko tunajšiemu učiteľskému patronázu darovala 30 korún a ministerstvo výučby tunajším mníškam udelilo podpory 600—600 korún. — *Boldogszerdahely*: Pani Francova Molnár, rodená Maria Rez z kalvínskeho bludu vrátila sa do lóna katolíckej cirkvi. Vierovyznanie jej prijal kaplán Ludvik Vilimsky. — *Károlyfalva*: Na tunajšiu uprázdnenú stanicu organistu, skrze osvieteného pána biskupa vymenovaný je Ladislav Terebessy.

Z biskupstva spišského. Novovysvätení poslaní sú za kaplánov: Jozef Kubicsar do Rabče, Adalbert Vitkovsky do Revúce, Štefan Huray do Lužnej a František Gallovič do Alzbety, Adalbert Gillay kaplán revúcky poslaný je za administrátora do Prosieka. Peter Bačkor administrátor prosiecký je zpäť poslaný za kaplána do Lipt. Sv. Michala. Eugen Puhala kaplán michalský poslaný je za kaplána do Kézmaruku. Jozef Dačo z Veľkého Bobrova za kaplána poslaný je do Lipt.-Sv. Mikuláša. Ján Kecera kaplán rabčanský poslaný je za kaplána do Podvilka.

Chýry zo Šáriša. *Prešov*: Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie znovu dal znak svojho dobrého srdca a uponíženia, keď 19. februára prišiel do Prešova ako krstný otec novonarodeného synčeka biskupského fíksusa dra Achilla Baána. Dr. Alexander Giesswein krajinský vyslanec, rábsky praelát-kanonik, v dvorane katolíckeho kruhu Rákócziho 24. februára držal prednášku o kresťanskom socialisme. Oltárny spolok grécko-katolíckych žiakov tunajšieho kráľ. katolíckeho gymnázia, z tej príležitosti, že dr. Štefan Novák nový biskup grécko-katolícky prijal protektorát spolku, 22. februára na jeho počtu zariadili veľkolepú slávnosť. Minister výučby nariadil, aby v štátnych školách učiteľia v popolečnú strediu žiakom držali prednášky o sdržovaní sa liehových nápojov. Dr. Štefan

Novák gr.-kat. osvietený pán biskup prešovský za fíksusa biskupstva vymenoval dr. Antona Beszkida, krajinského vyslanca kresťanskej ľudovej strany okresu lubovenského. Sporiteľňa šárišskej stolice domovní tunajších slepých darovala 50 korún. Ministerstvo orby upozorňuje obecnosť, že ktorí hospodári k dorábaniu ovocia vypožičať si ckejú potrebné nástroje, prosbopisy v tejto záležitosti na ministerstvo orby zadať majú do 15. júla.

Štefan Friedreich neohrozený katolícky hojovník a maďarského jazyka spisovateľ, ktorý pod menom *Dioniz Görösöni* neunávene bojoval proti zkazonosným zámerom nepriateľov cirkvi a katolíckeho ľudu, 1. marca v 36. roku života zomrel v Budapešti. Za hlboké sústrasti popredných kruhov katolíckeho obecnstva k večnému odpočinku odprevadil ho pápežský praelát krajinský vyslanec Ján *Molnár* a pohravnú reč pri hrobe držal osvietený pán biskup stolnobelohradský dr. Ottakar Prohászka.

Chýry zo Spiša. Jeho veličenstvo kráľ našemu nadžupanovi Arturovi Wielandovi a zákonným potomkom jeho udelil hodnosť barónsku. — K staroveskému okresnému súdu za podsudcu vymenovaný je dr. Emil Török, notár zlatomoravského okresného súdu. Židia všemožne pracovali, aby len žid bol vymenovaný Teraz sú zrnonení, že ich veľké namáhania boly marné. Stará Ves má už aj tak primoc tej kóšer fajty. — V Spišskej Belej 17. febr. zhorelo šesť stodôl. Škoda obnáša 6300 korún, 4000 korún navráti sa z poistenia Oheň povstal následkom podpálenia. Podpalačom bol 20-ročný kočiš Ján Horničak, rodák z Fridmana. Priznal sa, že to urobil z pomsty preto, že ho predosly jeho gazda prepustil zo služby. Pri vyšetrovaní priznal sa Horničak i z toho, že v lani v apríli, keď v Belej zhorelo deväť stodôl, aj tie on podpálil a tiež preto, aby sa vypomstil nad svojim bývalým gazdom. — Čistý osov zábavy mládeže podolínskeho kat. hl. gymnázia piaristov obnášal 336 korún, to sa obráti na zadováženie zástavy gymnázialnej mládeže. Anton Beszkid kresťansko-ľudový ablegát lubovenského okresu poslal nadplatok 15 korún. V Illašovciach 14. februára školské deti maly divadelné predstavenie, ktorému predchádzal pekný spev. Prednášali: «Syn diabla» veselohru v jednom dejstve. Riaditeľom bol miestny učiteľ Bartolomej Richtarčík. Kluknavská mládež 14. februára zariadila skvele vydarenú tanečnú zábavu. Nadplatky obnášaly 29 korún. Čistý osov obráti sa k zadováženiu školských učebných nástrojov. — Minister orby Uhorskému Karpatskému Spolku sľúbil, že k vyplateniu nastávajúcich prác vo Vysokých Tatrách predbežne dá ročne 3000 korún štátnej podpory.

Tunell medzi Francúzskom a Anglickom. Z Londýna oznamujú, že veľkoobchodníci pod protektorátom snemového výboru pre kanalizovanie vydržovali shromaždenie, na ktorom boli prítomní i deputáti viacerých vládných úradov. Shromaždenie jednomyselne zaujalo stanovisko za stavbu tunella pod kanálom La-

Manche a vyslovilo to svoje presvedčenie, že tunell pome Anglicka s Francúzskom a ostatnými štátmi na kontinente urobí ešte priateľskejším. Vyslovili sa, že by tunell pre obchod Anglicka mal veľmi veľký význam a v páde vojny ľahko by ho bolo možno dynamitom vyhodit do povetria.

Ozbíjaný cintorín. Z Ríma oznamujú, že v Milane minulý týždeň neznámi zločinci ozbíjali cintorin Gentilino. Zločinci veľmi mnoho krypt spustošili, povylamovali truhly, z tiel mŕtvol poodtrhali prsty, na ktorých videli prstene, ba mŕtvole jedného kňaza odťali hlavu. Po zločineoch dosiaľ niet stopy.

Smrť v krčme. Z Vrútek oznamujú: Robotník Michal Mikulčík v krčme dal sa do bitky s Rudolfom Deákom. Deák vytiahol nôž a vrazil ho Mikulčíkovi do srdca. Mikulčík zomrel na mieste.

Svatozemského komissariátu púť do svätej zeme r. 1914. Odchod 27. júna. Návrat 31. júla. Smer cesty: loďou po dunaji dolu po Černovodu—Conštanza—Carihrad—Smyrna—Beyruth—Caifa—Carmel—Nazaret—Tabor—Tiberias, (do konca po lodi) Kafarnaum—Caifa (v Galilei sdržovanie sa cez 4 dni) Jaffa—Jeruzalem. Betlehem—Svätý Ján—Betánia—Jericho—Mŕtvé More—Jordan—Jeruzalem (v Judeji sdržovanie sa cez 8 dni) Jaffa—Beyrut—Portsaid—Kairo—Alexandria (v Kaire sdržovanie sa cez tri dni) Brin lisi—Triest—Budapest. Toto je jediná úradná bezpečná a v svätej zemi obľúbená púť. Cena púte: I. trieda 900 kor., II. trieda 700 kor., III. trieda 350 korún s celým zaopatrením z Budapešte a z piatky do Budapešte. Prihlásiť sa možno: Budapest, II., Margitkört 23.

HOSPODÁRSTVO.

Pestovanie zelenín.

Ten záhradník, ktorý chce mať dobrú zem pod zeleniny, má pôdu asi na 50—60 cmetrov poprevracat a síce v jaseňi i na jar. Toto sa takto robí: Ten priestor, ktorého pôdu chceme prevrátiť, rozdelíme na dve rovné čiastky, vykopeme 50 alebo 60 cmetrov hlboký garád, z ktorého zem vyhádzeme na medzu; pri tomto jarku vykopeme druhý, z ktorého zem hádzeme do predošlého garáda tak, aby sa spodná vrstva zeme z vykopaného garáda dostala na vrch pôdy, kde potom skyprie, dozreje. Takýmto jarkami jedným pri druhom poprevraciame pôdu celého na pestovanie zelenín vyznačeného priestora. Prevrátenú tablu treba aj pohnojiť. Túto prácu nech gazda nešahuje, ale nech ju každých 6 alebo 7 rokov opakuje a vtedy nech kope vždy asi o jednu piad hlbšie garády.

Po hlbokom prevrátení pôdy dôležité je aj jej pokopanie a na to je najprimeranejší nástroj rýl. Za kopaním nasleduje pohrabanie, urovanie povrchu skopanej zeme asíce železnými bránami. Týmto sa zem urovná, stane sa sypkou a súčasne vyberajú sa z nej aj pozostatky a korene buriny.

Ďalšia práca pri kuchyňskom záhradníctve, keď je priesada zelenín už vysadená a prijatá, je plenie, ktoré ani není spojené s väčším ustávaním, jesli sme priesadu sadili pekne do radov, bo takto priestory medzi riadkami môžeme obrábať motykou a len od samej priesady musíme burinu trhať rukami. Plejme vždy po daždi, keď je zem mokrá, aby sme burinu aj s korenkami vytrhali. Súčasne s plenením sa odbaví aj pretrhávanie, riedenie radov, ktorá práca pozostáva z toho, že zbytočnú priesadu alebo zle vyvinutú, zakrpatenú priesadu vytrháme. Samo sebou sa rozumie, že kde by sa nám priesada zdala riedkou, tam zase dosádzame.

Veľmi dobre urobí ten, kto sa s pestovaním zelenín zaoberá, keď zem vysadenú priesadou asi na jeden prst posype hnojom, bo takto pôda lepšie udrží vlhkosť a nedostane tvrdú kôru. Ku tomuto je najlepšie dobre vyzretý počerný maštalný trus, jestli by ale takéhoto nebolo nadostač, tam možno zem posypať aj drobnou uschnutou trávou, bo priesadou zasadená pôda aj takto dosť bude chránená od slnca a vetrov.

Zeleninami vysadenú pôdu možno aj hnojovkou urobiť úrodnejšou. Táto hnojovka ale nemá byť čistá, lež sa má ku nej pridať asi dvakrát toľko vody a má sa s ňou polievať ten priestor, na ktorom chceme dopestovať semiačko na zeleniny, Pred polievaním hnojovkou pôdu treba posypať popolom z dreva.

Zeleniny sú s hnojom tiež tak, ako aj siatiny na poli. Sú také zeleniny, ktoré žiadajú dobre a tuho vyhnojenu pôdu, kdežto iné sa zase lepšie daria, keď ich sadia po takých rastlinách, ktoré prílišnú silu hnoja z pôdy už upotrebily. Zeleniny teda tiež treba zamieňave sadiť tak, ako aj v poli sejeme zamieňave. Kuchyňskú záhradu si teda tiež podelíme na hony (taraty) a síce na tri. Jeden hon záhrady každý rok pohnojíme a vtedy do tejto čiastky záhrady zasadíme tie zeleniny, ktoré mnoho hnoja potrebujú, aké sú ku príkladu kapusta, tekvica; v nasledujúci rok do tejto tretiny príde cibuľa a tá zelenina, ktorú pestujeme pre jej korene, na tretí rok ale budeme tam pestovať strukovinu.

Kuchyňský záhradník veľký ošoh môže mať aj z jedno za druhým nasledujúceho pestovania zelenín na tom priestore. Sú totižto také zeleniny, z ktorých jedna prv, jedna neskoršie, tretia ešte pozdejšie býva potrebovaná a braná zo záhrady. Ku príkladu do jednej hriadky nasadíme včasnú kapustu a síce tak, aby rad od radu na 60 cm. a rastlina od rastliny na 50 cm. byly vzdialené jedno od druhého. Medzi kapustu napcháme hlávkový šalát a kaleráb. Najprv vyberieme šalát, potom kaleráb a kapustu len v druhej polovici júla, potom môžeme do tej hriadky zasaďiť fazulu, cviklu, ktoré len neskoro v jaseňi hudeme soberať. Takto pokračujúc, dva- ba až trojnásobný ošoh môžeme brať z tej istej zeme bez toho, aby sme jej na úrodnosti uškodlii.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kresťana!»

Nagykovalló, 1914. február

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! prosím o láskavé uverejnenie mojho dopisu v našom «Krestane».

Náš potravný spolok s božou pomocou už vyslúžil jednu kapituláciu, pri múdrom vedení a pri hojnej podpore údov len so spokojným srdcom môžeme hľadať na obsiahnutý výsledok nášho dvanásťročného boja. Náš spolok pred 12 rokmi začal svoj obchod s kapitálom 2.000 korún a včulajšie dobré hmotné polozenie spolku možným to učinilo, že za 20.000 korún kúpili sme židovský šenk i s roľami. Je pravda, že na kúpu museli sme si vypožičať 11.000 korún, úfame ale, že náš spolok s dvojnásobnou podporou údov túto dlžobu vyplatí za krátkych pár rokov.

Lež jako každá dobrá vec, i náš spolok má svojich úprimných a falešných priateľov. Ohľadom na túto okolnosť porekadlo hovorí: «Bože, chraň ma od mojich priateľov, proti nepriateľom sa i sám obránim!» Naši protivníci pri poslednej fašiangovej roľníckej zábave, ku všeobecnému pohoršeniu obce spojili sa s inovereckým šenkárom, mládež nám rozdvojili, väčšiu čiastku odtrhli od spolku a zaviedli do šenku inoverca. Nuž ale nemôže to ináč byť tam, kde vodcom mládeže je Žánek, Vrták a Múdrak. Mládež všade v prvých radoch bojuje za šlachetné myšlienky — a u nás? U nás mládež zabudla na to príslovie: jak si usteleš, tak budeš spať. Pevne úfame, že toto bol posledný chybný krok našej mládeže, že ona príde tiež k svojmu roľníckemu seba povedomiu a nedá sa viacej za nosom vodiť od svojich falošných priateľov.

Daj Bože, aby v krátkom čase našim heslom stalo sa všeobecné heslo spolkov: «Svoj k svojmu, kto je proti nám, je i proti sebe!»

Spolkár.

Zo Szerede.

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! Ráčte prosím uverejniť tento dopis v našom milom Krestane.

U nás v Szeredi 7. januára ráno, medzi mnohými požiarmi, ktorých príčiny posiaľ sú neznáme, zžiastky zhorela aj naša katolícka škola, následkom čoho prinútení sme boli postarať sa o jej opravenie. Na tento vznešený cieľ v poslednú fašiangovú nedeľu t. j. 22. februára v hostinci Frístackeho zariadili sme divadelné predstavenie s tanečnou zábavou, ktorá jak mravne tak hmotne s veľkým prospechom sa vydarila. Naše szereďské deti, malé ako aj veľké, tak krásne hrály, že srdce každého tam prítomného plesalo radosťou. Prijmov všetkých bolo 471 kor. 62. hal. Na školu ostalo 373 kor. 97 hal. Ku tomuto veľkodušne prispeli nasledujúci:

Koloman Imrédy 10 korún, Alex. Tomanócy 3.—, J. Lipkovszky 2.—, Školské deti na hl. próbe 18.42, K. Koren 6.—, A. Kratochvilla 3.—, A. Kratochvilla ml. 11.—, Róza de Ronzi 3.—, T. Nyitrai 2.—, N. Krivoszuczky 1.—, J. Tóth 2.—, M. Dvorák 2.—, J. Pastéka

2.—, L. Gatser 4.—, N. Brezina 3.—, M. Csomor 2.—, N. N. 2.—, J. Vanicsek 1.—, N. Horváth 10.—, N. Szabó 6.—, Š. Remenár 5.—, G. Pápay 1.—, A. Nedeczky 1.—, A. Csernyák 6.—, Š. Durdik 2.—, N. Hatala 2.—, M. Koch 2.—, A. Kubicsek 2.—, L. Paldan 2.—, El, Csitárszky 2.—, J. Ferenyi 2.—, L. Pathy 1.—, M. Marsovszky 2.—, J. Szalóky 5.—, J. Radlinszky 2.—, J. a M. Gazsi 2.—, L. Józsy 6.—, M. Szakter 3.—, Kat. Pauer 2.—, A. Makó 2.—, F. Takács 2.—, F. Rozsuch 7.—, Balbach a Paholek 5.—, J. Adamcsa 2.—, A. Kollarik 5.—, R. Koch 3.—, K. Koch 3.—, G. Bucesek 2.—, A. Buchardt 10.—, M. Szitzinkopf 4.—, Š. Schneider 4.—, F. Kucsera 3.—, J. Szonderlich 3.—, J. Csvirigh 3.—, P. Chlapati 3.—, A. Böhr 2.—, M. Szvatkó 2.—, M. Pesko 2.—, A. Dobis 1.—, N. Dobis 1.—, N. Dobis 1.—, M. Horváth 5.—, N. Terneni 2.—, G. Varga 3.—, R. Preyer 10.—, Š. Novotny 50.—, E. Polatsek 10.—, A. Palko 2.—, C. Némethy 4.—, Joh. Kratochvilla 2.—, R. Hanzlik 2.—, Dom. de Ronzi 3.—, S. Selényi 2.—, K. Bózsa 3.—, M. Köves 2.—, Ternini 1.—, N. Hronesó 1.60, V. Kratochvilla 4.—, M. Gasparik 4.—, J. Vojtek 3.—, J. Polónyi 3.—, N. Tabos 1.—, A. Alacs 2.—, K. Führieh 2.—, D. Róha 3.—, N. Rozsár 1.—, N. Nyitrai 2.—, Adl. Eitner 2.—, N. N. 1.—, N. Puchala 2.—, Zalubil 2.—, L. Szörfy 2.—, I. Gasparik 5.—, E. Weisz 5.—, N. Scherhauser 2.—, Machas 2.—, Š. Mrena 2.—, J. Mrena 3.—, Hel. Noszkay 2.—, N. Sziegel 2.—, N. Schvaral 1.—, N. Zungovszky 1.—, A. Krivi 2.—, N. Acél 1.—, V. Otlinger 2.—, A. Nittnausz 2.—, A. Otlinger 3.—, R. Kratochvilla 1.—, N. Tejföölössy 1.—, N. Koch 1.—, K. Chmel 4.—, M. Szedlár 3.—, N. Ternessy 5.—, N. Kutalik 2.—, Kramár 3.—, J. Szedlak 2.—, V. Zaporesány 5.—, J. Poor 1.—, N. Martinkovič 5.—, Terneny 1.—, N. Keppert 2.—, M. Bilavszky 1.—, N. Csev 1.—, J. Bohuniczky 1.—, A. Loveczky 1.—, N. Kunovics 1.—, E. Vikopal 3.—, V. Korán 3.—, E. Ottinger 3.—, V. Perl 5.—, N. Weisz 2.—, N. Manecz. 2.—, N. Sesaszny 6.—, Š. Jankovics 2.—, J. Frisztaczky 5.—, Š. Rezsucha 3.—, N. Martinesak 3.—, Havas 2.—, Š. Loveczky 2.—, K. Führieh 3.—, N. Szivan 1.—.

Z tejto príležitosti pohnutý citami hlbokoj povďačnosti ochotne uverejňujem, že na našu školu ďalej obetovali: najcôstnejší pán knieža-primas arcibiskup ostrihomský dr. Ján Csernoch 1300 korún, hlavná kapitula Ostrihomska 100 a barón Ohrenstein majiteľ szereďského pánstva 100 korún. Odplat Bože všetkým našim dobrodincom a daj aj ďalej veľkodušných podporovateľov našej škole katolíckej, aby sme naše ostatné dlhy školy čím skorej vyplatili mohli.

S krestanským pozdravom

Ernest Polatsek, farár szereďský.

Každý najmenej jedné o č ena zavodáž Katolíckej Ludovej Jednote!

Odkazy redakcie.

J. Ch. J. U. Ďakujeme za poslané. Priležitostne uverejníme. — O. H. Č. Predplatok v poriadku. — S. H. V. O tom potom. Vo vašej obci bezodkladne utvorte Katolícku ľudovú Jednotu.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 4. marca.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor. 24 70—25 30
» stolnobelohradská,	« 24 35—24 95
» peštianska,	« 24 15—25 00
« banátska,	« 24 15—25 20
Raž prvotriedna	kor. 18 35—18 8
« druhotriedna	« 18 15—18 25
Jačmeň prvotriedny	« 14 15—14 7
Ovos prvotriedny	« 15 70—16 90
« druhotriedny	« 14 00—14 5
Otruby drobné	« 8 70—8 90
« hrubé	« 9 10—9 2
Kukurica	« 13 60—13 80

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	19 90	19 60	19 20	18 50	18 00	17 50	17 50
č.	7	7 1/2	8				
K.	16 40	15 60	7 80				

Za 50 kilogrammov i s vrecem.

Strova:

Hrach lúpaný	kor. 29 00—56 00
Hrach nelúpaný, čistý	« 30 00—32 00
Fazula strakavá	« 18 00—20 00
Fazula veľká biela	« 23 50—24 50

Rasca (kmín)	kor. 78 00—81 00
Sošovica čistá	« 40 00—76 00
Mak	« 72 00—75 00
Proso	« ————
Konopné semä	« 26 00—26 5
Zemiaky (hornouhorské) biele	« 4 20—4 30
Zemiaky (hornouhorské) ruzové	« 4 70—4 90
« « žlté	« 5 70—5 90
Datelinové semä červená datelina	« 185 00—200 00
« « lucerna	« 120 00—170 00

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor. 140 00—141 00
Slanina mestská 4-kusová	« 120 00—21 00
« « 3-kusová	« 128 00—29 00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krystalový	kor. 41 00—46 00
« « White-Star (***)	« 36 00—40 00
Cukor v klobúkoch	« 80 50—81 00
« kockový	« 82 50—83 00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	« 56 00—57 00

MEVYHADZUJTE PENIAZE

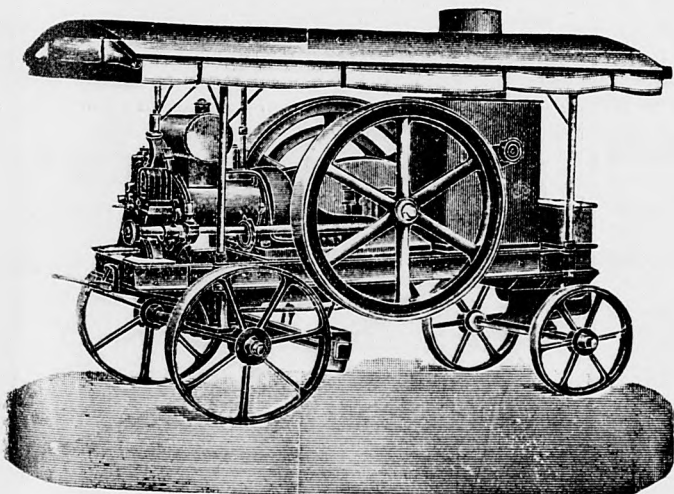

za zlé hodinky, keď u mňa k dost ním sú 007. čísla pôvodne

Delnicke Roskopf

vačkové hodinky za 4.50 K. Tieto hodinky chodia na kameňo h ich s ruj je dokonale prezkúmaný napravený. V pád tova nesodpovie zameňním ho alebo vráti peniaze. Veľký výber vačkových hodiniek pr-teňov, zausnic, reťiazok, ste ných hodin a ťudíčkov. Iavný cenník s 5000 vyobrazeniami zdarma. K obj dnaníu s poštovou dobierkou v budapeštianskej vyvoznei tom: HANN S KONRAD Budapešt, 280, Rákóczi-ut s. N. K. I. poschodie.

Najväčší vývoz hodin Uhorska.

Stroje pre hospodárstvo

parné, benzínové, motory, pluhy, sejačky, mláťačky, fukáry atď. dodá vam najlepšie a najdokonalejšie za miernu cenu, našská kresťanská firma:

F. Haša

továreň strojov hospodárskych k. sp.

Trnava (Nagyszombat)

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznačeniami !!

Ludvik Kállai motor dielna

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.
Odporúča najvrelaj Ludvika Kállai

elektrické benzínokomobil stroje ku mlažbe
s dvojím vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.

!!! Jedina novota !!!

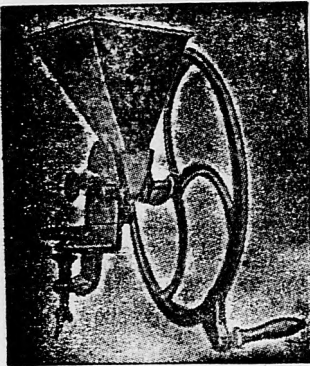
Najjednoduchší a najdokonalejší mlátený stroj prítomnosti!
Bez strojnika ľahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako:
parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mláteniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlast najlepšie podarili.
Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Netreba viac ísť do mlyna!

Bo každý hospodár, ktorý si kúpi tento stroj, vtedy a toľko môže mlieť, koľko potrebuje vyhne tomu, že by toľko melivo bolo horké a mlynárovi tiež nič nemusí platiť následkom čoho kúpený stroj vyplatí sa sám od seba. Na tomto stroji možno mlieť krúpy akejkoľvek fajnosti bo sa dá ľubostí regulovať môže. — Cez jednu hodinu možno naňom somleť 30—40 kgr. kukurice. — Smestia sa doň na ráz 4 litre kukurice. Stroj i s kolesom váži 14 kgr. V hospodárstve vach je neoceniteľný. Okrem kukurice možno naň mlieť aj jačmeň, raž a žito. Objednať ho možno aj so zaobalením za 20.— K. Pr. objednaní 10.— K. Trebaposlaf. Objednávania vopred prima.

HANN S KONRAD

veľkého obdodného domu osada 12

Budapest, 280. Rákóczi-ut 8. N. K. na I. poschodi
Cenník s 5000 vyobrazením na žiadosť posielá sa zdarma.

Friedrich Karol Hagenauer
kostolných obrazov maliar na skle.
Budapest, VIII., Gólya-u. 44. sz.
Stará spoľahlivá katolícka firma! — Ohotne poslúži s cennými rozvrhmi!

Pri hroznej drahoty **SYR** zvláštnou potravnou potravných článkov hodnotou a lacnotou, v každej domácnosti tvorí nevyhnutne potrebný potravný článok prvotriednej dielne liptovského ovčieho syra.

FILIP PEVNÝ

v Liptovskom Svätom Mikuláši odporúča

I. desiatnu bryndzu — po K 7-50
I. výživnú a jemnú bryndzu — K 5-50
II. pikantnú — K 5-

V jednotlivých 5 kg. diezkach rozposielanie franko ku všetkým poštovým staniciam. — Podrobné cenníky a reklam-tabulky na žiadosť zdarma a franko

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.60 K, lepšie 12 korún. Bielo-mákké, jak páper 18 K, 24 K Bielo ako snáň mákké jak páper, drapané 90 36, 42 K. — **Metove poste.** A červeného cinovatu 1 dobrá naplnená perin alebo 1 zpodna perina 130 cm. dlhá 118 cm. široká K 10. — 12. — 15. — 18. — 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 18. — 15. — 18. — 21. — Poduška 30 cm. dlhá 58 cm. široká K 3. — 3.50, 4. — 90 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho shotovujeme vo veľkosti dla vole Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27. — lepšej jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierekou. Výmena a navrátenie-dovoluje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachse, Lobes 134. pri Pilsen (Čechy).**

Umelecký ústav kostolného zariadenia.

Vlastné dorooby! **Karol Prin-ner**, majiteľ knieža-primaciálnych dvor. zasielajúc h obvodov: Brix a Anders, Zambach a Müller Budapest IV., Váci-u. 61. Viedeň IX., Maximilianplatz 3. Umelecký ústav kostolného zariadenia: Omšové rúcha, pluviálie, baldachny, úpne ornáty, kostolná bielezen auby, kamže, atd. Striborný tovar kostolného náradia v jednoduchom a v najskvostnejšom vyhotovení, sviatniky, kalichy, ciboria, pastorále, kríže, kadidlá. Ko tolné a spolkové zastavy čipky a všívania umeleckého vystrojenia.

Najlepší český prameň k objednaní.

Lacné perie na postel

1 kg. dobré drápané 2 K lepšie 2 koruny 40 hal.; pri ma polbiele 2 koruny 80 halierov; bielo 4 K, bielo páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snáň bielo. Irápané 6 K 40 h., 8 K. 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; bielo fajnové 10 K; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K Pri oblednaní 5 kg. franko

Hotové poste

z hustej tkiny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 90 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mákym perim 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 8 K, 8 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 18 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5.20 K, 5.70 K Spodné periny z pevného rážkovaného građu 180 cm. dlhé, 118 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s poštovou dobierekou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obšírny cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

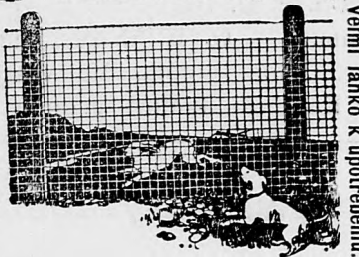
Sklad: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 21.

PODIVNE LACNÉ PLOTY!

Domáce dorooby!

Chráňte sa nepatrných napodobenín!

Zriedkavej jakosti.

Chráňte sa nepatrných napodobenín!

Veľmi ľahko k upotrebeniu.

Nepočetné listy uznania dokazujú patentovaného

Hungária-pletiva z drótu

nedostiziteľnú zvláštnosť.

Dôrob z cinkovaného drótu. — Zabarviť netreba. Cena štvorcovho metra od 32 hal. vyšej.

K objednaní u vylučného dorabáteľa:

Alexander Haidekker

Dielna pletiva a plotov z drótu

Budapest, VIII., Űllői-ut 48/60. sz.

Výhodná, správna a rýchla výsluha. Obrázkový cenník franko zdarma.

Štvrtá krajinská púť do Lurdesu

počne sa 25. aprila z Budapešti Pán du hovný otec Štefan Čapoldi vede duše z Budapešti do Fiume, do Venecie, Padua, Milano, Genua, Montekarlo, Marsell, Lurdes; nazpät do Rimu, Assisi, Loreto, Bologna, Budapešť. Celá cesta neide po mori, a e po železnici. Celá cesta koštuje 9 zlatých tam aj nazpät. Blížšie vy-svetlenie dá každému Jozef Kaiser v Ostrihome.

Ladislav Germán

ústav umeleckých kostolných tovarov, VIEDEŇ VII., Mariahiferstrasse 96.

Jediný chrýmny oovod uhorský vo Viedni.

Ku zariadeniu kostolov a kapli-niek v bohatom výbere a pri najvýhodnejších cenách odporúčam nasledujúce predmety: omšové rúcha, pluviálie, ornáty, baldachny, zastavy, um. čipky, hodobné látky, kalichy zvláštného dorooby, ciboria, monstrancie, lampy večného svetla, sviatniky, kadidlá, atd. Sochy svätých, obrazy krížovej cesty. — Jedným slovom všetky predmety k zariadeniu kostolov. — Uznaná spoľahlivosť. Pre ná solidná výsluha.

Najnovší obrázkový cenník, na žiadosť rozpočet a hotová zasielka vzoriek.

Z čistej ocele nožnice k rezaniu viniča.

S úplnou zárukou s privilegovanou zátvorou, celé nožnice z ocele. Hladká zákrut s dobrou stranou 23 1/2 cm. veľkosti. Číslo 3026 cena 2.— kor Číslo 3077 s ocelovým rez m a rúčkou zo železa 1-20 kor. Pri objednaní 5 kusov zaobalenie zdarma. Pri objednaní 10 kusov zásielka a zaobalenie zdarma. Číslo 3142 fra. cüzské nožnice k strihaniu koni 5 75 kor. K objednaní s poštovou dobierekou vo vyzovnej osade

HANN S KONRÁDA

Budapest, Rákóczi-ut 8. N. K. I. posch.

Hlavný cenník s 5000 vyobrazeniami.

Pri objednávkach na naše ohlasy, prosíme odvolávať sa vždy na náš časopis.